

2016 m. birželio 8 d., trečiadienis

P8_TA(2016)0263

ES ir Filipinų pagrindų susitarimas dėl partnerystės ir bendradarbiavimo (rezoliucija)

2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ne teisėkūros rezoliucija dėl rezoliucijos dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Filipinų Respublikos pagrindų susitarimo dėl partnerystės ir bendradarbiavimo sudarymo Sąjungos vardu projekto (05431/2015 – C8-0061/2015 – 2013/0441(NLE) – 2015/2234(INI))

(2018/C 086/08)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (05431/2015),
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Filipinų Respublikos pagrindų susitarimo dėl partnerystės ir bendradarbiavimo projektą (15616/2010),
- atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 207 ir 209 straipsnius ir pagal 218 straipsnio 6 dalies a punktą (C8-0061/2015),
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. birželio 8 d. teisėkūros rezoliuciją dėl sprendimo projekto ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į diplomatinis Filipinų ir ES santykius (Europos ekonominės bendrijos (EEB) laikotarpiu), kurie buvo užmegzti 1964 m. gegužės 12 d. paskiriant Filipinų ambasadorių EEB,
- atsižvelgdamas į EB ir Filipinų pagrindų susitarimą dėl vystomojo bendradarbiavimo, kuris įsigaliojo 1985 m. birželio 1 d.,
- atsižvelgdamas į Filipinams skirtą 2014–2020 m. Europos Sąjungos daugiametę orientacinę programą,
- atsižvelgdamas į 1980 m. gegužės 30 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1440/80 dėl Bendradarbiavimo susitarimo tarp Europos ekonominės bendrijos ir Indonezijos, Malaizijos, Filipinų, Singapūro ir Tailando – Pietryčių Azijos Tautų Asociacijos valstybių narių – sudarymo ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gegužės 18 d. bendrą Komisijos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai „ES ir ASEAN: strateginiu tikslu grindžiama partnerystė“,
- atsižvelgdamas į 2014 m. spalio 16–17 d. Milane vykusį 10-ąjį ASEM aukščiausiojo lygio susitikimą,
- atsižvelgdamas į 2013 m. vasario mėn. vykusį tarpparlamentinį Europos Parlamento ir Filipinų parlamento susitikimą,
- atsižvelgdamas į 2016 m. vasario 4 d. Džakartoje surengtą 23-ąjį ASEAN ir ES Jungtinio bendradarbiavimo komiteto posėdį,
- atsižvelgdamas į nesenas savo rezoliucijas Filipinų klausimu, ypač į 2012 m. birželio 14 d. rezoliuciją dėl nebaudžiamumo Filipinuose ⁽³⁾, 2010 m. sausio 21 d. rezoliuciją dėl Filipinų (po 2009 m. lapkričio 23 d. žudynių Maguindanao provincijoje) ⁽⁴⁾ ir į 2009 m. kovo 12 d. rezoliuciją dėl Filipinų (dėl vyriausybės pajėgų ir Moro nacionalinio išsivadavimo fronto karo veiksmų) ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Tą dieną priimti tekstai, P8_TA(2016)0262.

⁽²⁾ OL L 144, 1980 6 10, p. I.

⁽³⁾ OL C 332 E, 2013 11 15, p. 99.

⁽⁴⁾ OL C 305 E, 2010 11 11, p. 11.

⁽⁵⁾ OL C 87 E, 2010 4 1, p. 181.

2016 m. birželio 8 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į tai, kad Filipinai yra Pietryčių Azijos valstybių asociacijos (ASEAN) narė steigėja, 1967 m. rugpjūčio 8 d. pasirašiusi Bankoko deklaraciją,
 - atsižvelgdamas į 2015 m. lapkričio 18–22 d. Kvala Lumpūre (Malaizija) vykusį 27-ąjį ASEAN aukščiausiojo lygio susitikimą,
 - atsižvelgdamas į 2015 m. gegužės 29–31 d. Singapūre vykusį 14-ąjį Azijos aukščiausiojo lygio susitikimą saugumo klausimais (Tarptautinio strateginių tyrimų instituto Šangri-La dialogas),
 - atsižvelgdamas į JT specialiosios pranešėjos teisės į maistą klausimais Hilalos Elver pranešimą (2015 m. gruodžio 29 d. – A/HRC/31/51/Add.1), JT specialiosios pranešėjos prekybos žmonėmis klausimais Joy Ngosi Ezeilo pranešimą (2013 m. balandžio 19 d. – A/HRC/23/48/Add.3) ir JT specialiojo pranešėjo neteisminio, neatidėliotino ir savavališko mirties bausmės vykdymo klausimais Philipo Alstono pranešimą (2009 m. balandžio 29 d. – A/HRC/11/2/Add.8),
 - atsižvelgdamas į 2012 m. gegužės mėn. Jungtinių Tautų žmogaus teisių tarybos antrąjį visuotinį periodinį vertinimą, kurio 66 rekomendacijoms iš 88 pateiktų rekomendacijų Filipinai pritarė,
 - atsižvelgdamas į Filipinų 2011–2016 m. mitybos veiksmų planą ir spartesnio bado mažinimo programą, taip pat į 1988 m. visapusiškos žemės ūkio reformos planą ir 1998 m. žvejybos kodeksą,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 99 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą,
 - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A8-0143/2016),
- A. kadangi tarptautinių ir nacionalinių žmogaus teisių teisės aktų požiūriu Filipinai yra sektinas pavyzdys kitoms regiono šalims, nes šalis yra ratifikavusi aštuonias svarbiausias žmogaus teisių konvencijas iš devynių, išskyrus Tarptautinę konvenciją dėl visų asmenų apsaugos nuo priverstinio dingimo, taip pat 2011 m. ratifikavo Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statutą;
- B. kadangi 2014 m. kovo mėn. Filipinų vyriausybė su Moro islamo išsivadavimo frontu sudarė Mindanao taikos sutartį, pagal kurią numatyta sukurti autonominių (Bangsamoro) regioną salos musulmoniškuose pietuose, tačiau nekalbama apie kitas taikos procesui besipriešinančias kovines gruputes; kadangi vis dėlto Filipinų kongresui nepavyko 2016 m. vasario mėn. priimti Bangsmoro pagrindinio įstatymo, taigi ir sėkmingai užbaigti taikos derybų;
- C. kadangi Filipinuose JAV kariuomenė surengė kovos su sukilėliais, kovos su terorizmu ir žvalgybos mokymus, kad padėtų Filipinams kovoti su kovotojais, kurie gali turėti ryšių su Pietryčių Azijos regiono ir tarptautinėmis teroristinėmis grupuotėmis, pvz., „Al-Qaeda“ ir ISIS;
- D. kadangi 2015 m. balandžio mėn. Filipinai ir JAV pasirašė Aktyvesnio bendradarbiavimo gynybos srityje susitarimą;
- E. kadangi 2015 m. sausio mėn. Japonija ir Filipinai pasirašė Bendradarbiavimo ir mainų gynybos srityje memorandumą;
- F. kadangi Kinijos ir Filipinų santykiai nuo 2008 m. palaipsniui blogėjo – dėl įtarimų korupcija, susijusia su Kinijos parama, ir dar labiau dėl vis kategoriškesnių Kinijos reikalavimų, susijusių su jos teritorinėmis pretenzijomis Pietų Kinijos jūroje;
- G. kadangi Filipinai 2013 m. sausio mėn. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos (UNCLOS) tarptautiniame arbitražo teisme inicijavo arbitražo bylą, siekdami išsiaiškinti klausimus dėl savo jūrų teisių pagal UNCLOS ir dėl Kinijos vadinamosios devynių punktyrų linijos pretenzijos į didelę Pietų Kinijos jūros dalį teisėtumo;

2016 m. birželio 8 d., trečiadienis

- H. kadangi Filipinai paskelbė, jog sukurs naujos karinių jūrų ir oro pajėgų bazės infrastruktūrą, kuri suteiks dideles galimybes patekti į Pietų Kinijos jūrą, ir leis šia infrastruktūra naudotis JAV, Japonijos ir Vietnamo laivams;
- I. kadangi 2014 m. gruodžio mėn. ES suteikė Filipinams BLS+ lengvatomis besinaudojančios šalies statusą, taigi Filipinai tapo pirmąja ASEAN šalimi, kuriai taikomos tokios prekybos lengvatos; kadangi tai suteikia Filipinams galimybę eksportuoti 66 proc. visų savo produktų į ES, įskaitant perdirbtus vaisius, kokosų aliejų, avalynę, žuvį ir tekstilės gaminius, nemokant eksporto mūto;
- J. kadangi Filipinus sudaro tūkstančiai salų ir dėl tokios šalies sandaros kyla sunkumų, susijusių su vidaus ryšiais, infrastruktūra ir prekyba;
- K. kadangi ES yra viena iš didžiausių Filipinų užsienio investuotojų ir prekybos partnerių;
- L. kadangi ES yra ketvirta pagal dydį Filipinų prekybos partnerė ir ketvirta pagal dydį jos eksporto rinka, kuriai tenka 11,56 proc. viso Filipinų eksporto;
- M. kadangi Filipinai neseniai pareiškė norą prisijungti prie Ramiojo vandenyno regiono šalių partnerystės ir šiuo metu konsultuojasi su JAV dėl galimybės prisijungti prie susitarimo;
- N. kadangi ES 2014–2020 m. laikotarpio vystomajam bendradarbiavimui su Filipiniais skyrė daugiau nei dvigubai lėšų, taip pat teikė didelę humanitarinę ir skubią pagalbą tropinių audrų aukoms;
- O. kadangi Filipinai yra trečia pagal jautrumą klimato kaitai – aplinkybei, kuri neigiamai paveiks šalies žemės ūkį ir jūrų išteklius, – besivystanti šalis;
- P. kadangi 2013 m. Hajano taifūno, nusinešusio maždaug 6 000 žmonių gyvybių, niokojamasis poveikis ir toliau turi neigiamų padarinių ekonomikai ir dar labiau padidino apsirūpinimo maistu nesaugumą bei, pagal JT apskaičiavimus, privertė skursti dar papildomą milijoną žmonių;
1. palankiai vertina tai, kad su Filipiniais sudaromas pagrindų susitarimas dėl partnerystės ir bendradarbiavimo;
 2. mano, kad ES turėtų toliau teikti finansinę paramą ir gebėjimų stiprinimo pagalbą Filipinams, siekdama mažinti skurdą, didinti socialinę įtrauktį, stiprinti pagarbą žmogaus teisėms ir teisinei valstybei, propaguoti taiką, susitaikymą, saugumą ir teismų reformą ir padėti šaliai parengties nelaimėms, pagalbos ir atkūrimo srityse, taip pat padėti įgyvendinti veiksmingą kovos su klimato kaita politiką;
 3. ragina Filipinų vyriausybę ir toliau skatinti pažangą naikinant korupciją ir propaguojant žmogaus teises;
 4. giria Filipinus už tai, kad jie nuo 2001 m. dalyvauja tarptautinėje kovos su terorizmu koalicijoje; vis dėlto reiškia susirūpinimą dėl toliau gaunamų pranešimų apie tai, kad Filipinų kariškiai, ypač sukarinti daliniai, vykdydami kovos su sukilėliais priemones šturkščiai pažeidžia žmogaus teises;
 5. nurodo, kad grupuotė „Abu Sajaf“ kaltinama sunkiausiais teroro aktais, padarytais Filipinuose, įskaitant kruvinus bombų sprogdinimo išpuolius, iš kurių vienas įvykdytas kelte Maniloje – per jį 2004 m. žuvo daugiau kaip 100 asmenų;
 6. pabrėžia, kad vis labiau auga susirūpinimas dėl to, kad ISIS savo pusėn palenks Pietryčių Azijoje esančias susijusias grupuotes, kadangi ISIS skleidžia propagandą vietos kalbomis ir kai kurie ekstremistai regione jau išpareigojo būti jai lojalūs;
 7. palankiai vertina Filipinų vyriausybės išipareigojimus ir pabrėžia, kad svarbu užbaigti Mindanao taikos procesą, kuris turėtų būti kiek įmanoma įtrauktesnis; atkreipia dėmesį į tarptautinės kontaktinės grupės indėlį į Mindanao susitarimus; labai apgailestauja dėl to, kad Filipinų kongresas nepatvirtino Mindanao taikos susitarimo; ragina tęsti taikos derybas ir ragina Kongresą patvirtinti Bangsmoro pagrindinį įstatymą;

2016 m. birželio 8 d., trečiadienis

8. smerkia krikščionių valstiečių žudynes, kurias 2015 m. gruodžio 24 d. Mindanao įvykdė maištininkai separatistai; palankiai vertina Filipinų NVO „PeaceTech“ iniciatyvą megzti krikščionių ir musulmonų mokinių ryšius naudojantis programine įranga „Skype“, kad būtų skatinami dviejų bendruomenių tarpusavio ryšiai;
9. ragina Filipinų vyriausybę sukurti pajėgumus sisteminio duomenų apie prekybą žmonėmis rinkimo srityje, taip pat ragina ES ir jos valstybes nares remti vyriausybės ir pirmiausia Tarpagentūrinės kovos su prekyba žmonėmis tarybos pastangas teikti didesnę pagalbą ir paramą aukoms, numatyti veiksmingas teisėsaugos priemones ir pagerinti teisinius darbo migracijos būdus bei užtikrinti deramą elgesį su Filipinų migrantais trečiojoje šalyje;
10. ragina ES ir jos valstybes nares užmegzti dialogą su Filipiniais siekiant keistis žvalgybos informacija, bendradarbiauti ir teikti paramą vyriausybės gebėjimų stiprinimui pagrindinių teisių ir teisinės valstybės srityje norint tarptautiniu mastu kovoti su terorizmu ir ekstremizmu;
11. atkreipia dėmesį į tai, kad Filipinai yra strategiškai geroje vietoje, arti pagrindinių tarptautinių laivybos ir oro eismo paslaugų maršrutų Pietų Kinijos jūroje;
12. primena, kad yra labai susirūpinęs dėl įtampos Pietų Kinijos jūroje; apgailestauja dėl to, kad, priešingai nei numatyta 2002 m. Elgesio deklaracijoje, kai kurios šalys reikalauja grąžinti žemę ginčytinuose vandenyse; ypač susirūpinęs dėl šiuo metu Kinijos vykdomų itin aktyvių veiksmų, kurie apima karinių įrenginių, uostų ir mažiausiai vieno aerodromo statybą; ragina visas ginčijamoje teritorijoje esančias šalis susilaikyti nuo vienašalių ar provokuojančių veiksmų ir taikiai spręsti ginčus, remiantis tarptautine teise, ypač UNCLOS, ir pasitelkiant į pagalbą nešališką tarptautinį tarpininkavimą ir arbitražą; primygtinai ragina visas šalis pripažinti UNCLOS ir arbitražo teismo jurisdikciją ir ragina laikytis UNCLOS sprendimo, koks jis bebūtų; remia visus veiksmus, kuriais Pietų Kinijos jūrai būtų sudarytos sąlygos tapti taikos ir bendradarbiavimo jūra; taip pat remia visas pastangas užtikrinti, kad šalys susitartų dėl taikingam konkrečių jūrų rajonų naudojimui skirto elgesio kodekso, įskaitant saugių prekybos kelių nustatymą, ir ragina imtis pasitikėjimo stiprinimo priemonių; mano, kad ES turėtų dalyvauti dvišaliame ir daugiašaliame bendradarbiavime, kad galėtų veiksmingai prisidėti prie regiono saugumo;
13. palankiai vertina 2014 m. gegužės mėn. Filipinų ir Indonezijos susitarimą, kuriame aiškiau nustatytas iš dalies sutampančios jūrų sienos Mindanao ir Sulavesio jūrose klausimas;
14. ragina Filipinus, kaip vieną iš šalių, kuriai ES suteikė BLS+ statusą, užtikrinti veiksmingą visų pagrindinių tarptautinių konvencijų, susijusių su žmogaus ir darbo teisėmis, aplinkos apsauga ir geru valdymu, kaip išvardyta Reglamento (ES) Nr. 978/2012 VIII priede, įgyvendinimą; pripažįsta, kad Filipinai patobulino savo žmogaus teisių teisės aktus; ragina Filipinus ir toliau skatinti pažangą propaguojant žmogaus teises, įskaitant nacionalinio veiksmų plano žmogaus teisių srityje paskelbimą, taip pat naikinti korupciją; reiškia ypatingą susirūpinimą dėl represijų, kurias patiria aktyvistai, rengiantys taikingas kampanijas, siekdami apsaugoti savo protėvių žemę nuo gavybos veiklos ir miškų niokojimo poveikio; primena, kad BLS+ lengvatomis besinaudojančios šalys turės įrodyti, jog laikosi savo įsipareigojimų, susijusių su žmogaus teisių, darbo, aplinkos ir valdymo standartais;
15. atkreipia dėmesį į BLS+ sistemos įgyvendinimo Filipinuose vertinimą, ypač atsižvelgiant į visų septynių ES BLS+ sistemai svarbių JT žmogaus teisių konvencijų ratifikavimą; pabrėžia, kad dar reikia dėti pastangų siekiant jas įgyvendinti; pripažįsta, kad vyriausybė ėmėsi veiksmų ir kad jau padaryta pažanga;
16. ragina Filipinus toliau gerinti investicijų aplinką, įskaitant tiesioginių užsienio investicijų aplinką, didinant skaidrumą, gerinant valdymą, įgyvendinant JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus ir toliau plėtojant infrastruktūrą, pririnkus naudojant viešojo ir privataus sektorių partnerystes; reiškia susirūpinimą dėl padarinių, kuriuos klimato kaita turės Filipinams;
17. ragina vyriausybę investuoti į naujas technologijas ir internetą, siekiant sudaryti geresnes sąlygas salynui priklausančių salų kultūriniam mainams ir tarpusavio prekybai;

2016 m. birželio 8 d., trečiadienis

18. palankiai vertina 2015 m. gruodžio 22 d. susitarimą pradėti derybas dėl laisvosios prekybos susitarimo su Filipiniais; mano, kad Komisija ir Filipinų valdžios institucijos turėtų užtikrinti aukštus žmogaus teisių, darbo ir aplinkos standartus; pabrėžia, kad toks LPS turėtų būti tarpregioninio ES ir ASEAN prekybos ir investicijų susitarimo pagrindas ir dėl jų būtų galima derėtis tuo pat metu;

19. atkreipia dėmesį į tai, kad ES gyvena 800 000 filipiniečių ir kad ES registruotuose laivuose dirbantys filipiniečiai jūreiviai į Filipinus per metus persiunčia perlaidų už 3 mlrd. EUR; mano, kad ES turėtų toliau plėtoti studentų, akademinės bendruomenės narių ir mokslo darbuotojų mainus, taip pat kultūros mainus;

20. kadangi daugumos laivų, kurie plaukioja ne su Sąjungos valstybės vėliava ir įplaukia į Europos uostus, įgulą sudaro daugiausia filipiniečiai ir kadangi dauguma šių jūrininkų dirba sunkiomis ir nežmoniškoms sąlygoms, ragina valstybes nares neleisti Europos uostuose priimti laivų, kuriuose darbo sąlygos prieštarauja darbo teisėms ir principams, įtvirtintiems Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje; taip pat primygtinai ragina laivų, kurie plaukioja ne su Sąjungos valstybės vėliava, įgulų darbo sąlygas užtikrinti laikantis tarptautinės teisės aktų ir Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) bei Tarptautinės jūrų organizacijos (TJO) nustatytų taisyklių;

21. ragina vykdyti nuolatinius Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT) ir Parlamento informacijos mainus, kad Parlamentui būtų sudarytos galimybės toliau stebėti, kaip įgyvendinamas bendrasis susitarimas ir kaip siekiama jo tikslų;

22. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Europos išorės veiksmų tarnybai, Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotojai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams ir Filipinų Respublikos vyriausybei ir parlamentui.
